

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΣΑΒΒΑ ΤΟΥ ΗΓΙΑΣΜΕΝΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὴν Κυριακὴν, 5^η /18^η Δεκεμβρίου 2022, ἐωρτάσθη ἡ ἐορτὴ τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου εἰς τὴν ἐπ’ ὀνόματι αὐτοῦ Ἱερὰν Μονήν, τὴν ὁποίαν ὁ ἴδιος ἱδρυσεν εἰς τὴν ὄχθην τοῦ Χειμάρρου τῶν Κέδρων δεξιὰ τοῦ κατερχομένου πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Νεκρᾶς θαλάσσης.

Κατὰ τὴν ἐορτὴν αὐτὴν ἡ Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων ἀναμνησθῆσκει ἐκ νέου ὅτι ὁ Ἅγιος Σάββας προσῆλθεν ἐκ τῆς γενετείρας αὐτοῦ Μουταλάσκης τῆς Καππαδοκίας εἰς τὴν Ἀγίαν Γῆν τό ἔτος 456 εἰς ἡλικίαν 18 ἐτῶν.

Ἀρχικῶς ἐμαθήτευσεν παρὰ τῷ Μεγάλῳ Εὐθυμίῳ καὶ τῷ Ἀββᾷ Θεοδοσίῳ ἐπὶ εἰκοσαετίαν καὶ ἀκολουθῶς ἔζησεν ἡσυχαστικὴν ζωὴν εἰς τὸ ἔναντι τῆς Μονῆς ἕως τῆς σήμερον διατηρούμενον σπήλαιον.

Διακριθεὶς εἰς τὴν ὑπακοήν, τὴν ταπείνωσιν καὶ προκόψας εἰς πᾶσαν ἀρετὴν, παρεκλήθη ὑπὸ τῶν μοναχῶν τῆς ἐρήμου καὶ ἱδρυσεν δι’ αὐτοῦς τὴν Μονὴν αὐτοῦ ὡς Λαύραν, ἥτοι Μονὴν διὰ τοὺς προκεχωρημένους εἰς τὴν ἄσκησιν μοναχοὺς καὶ καθωδήγησε χιλιάδας μοναχῶν τῆς Μονῆς ταύτης καὶ τῶν ἄλλων ἑνδεκα Μονῶν, τὰς ὁποίας ἱδρυσεν καὶ καθωδήγησεν αὐτοὺς εἰς τὴν ὀρθὴν μοναχικὴν πολιτείαν καὶ μετὰ τοῦ ὁμοπατρίου αὐτοῦ καὶ συνασκητοῦ ὁσίου Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου ἐγένετο ὑπερασπιστὴς τοῦ δόγματος τῆς Δ’ Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς Χαλκηδόνος τοῦ 451 μ.Χ. τῆς ἐν τῇ μιᾷ ὑποστάσει τοῦ Χριστοῦ συνεργίας τῶν δύο φύσεων ἀνθρωπίνης καὶ θείας ἀσυγχύτως καὶ ἀδιαιρέτως. Πολλοὶ ὑπῆρξαν καὶ οἱ ἅγιοι οἱ ὁποῖοι ἐγκατεβίωσαν εἰς τὴν Ἱερὰν αὐτοῦ Μονήν, ὡς ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, ὁ ἅγιος Στέφανος ὁ Σαββαΐτης, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐπίσκοπος Κολωνίας.

Πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀγίου Σάββα ἐτελέσθη πανήγυρις, τῆς ὁποίας προεξῆρξεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατὴρ ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συλλειτουργούντων Αὐτῷ τοῦ Ἀρχιερέως τῆς Σειρᾶς Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ, τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου, τοῦ Πνευματικοῦ τῆς Μονῆς Ἀρχιμανδρίτου π. Εὐδοκίμου, Ἀγιοταφίτῶν Ἱερομονάχων, τοῦ Ἀρχιμανδρίτου π. Διονυσίου, Ἀραβοφώνων Ἱερέων τοῦ π. Ἰωσήφ, καὶ διακόνων καὶ ψαλλόντων δεξιὰ ἐλληνιστί τοῦ Ἱεροδιακόνου π. Συμεὼν μετὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Μαδάβων κ. Ἀριστοβούλου καὶ τοῦ π. Γεωργίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας καὶ Ἀγιοσαββιτῶν Πατέρων καὶ ἀριστερά τῆς χορωδίας ὑπὸ τὸν Ἱεροψάλτην τῆς Βηθλεέμ κ. Ἠλίαν, παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐαγγέλου Βλιώρα, μοναχῶν καὶ προσκυνητῶν καὶ μελῶν τοῦ ποιμνίου ἐκ Βηθλεέμ, Μπετζάλλας καὶ Χωρίου τῶν Ποιμένων.

Εἰς τό Κοινωνικόν τῆς θείας Λειτουργίας ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον ὁ Μακαριώτατος ὡς ἔπεται:

«Σάββα θεόφρον ἀρετῶν στῦλος ὁ πύρινος, πυρσός ὁ ἐκ θαλάσσης τῆς κοσμικῆς τοὺς λαούς, λιμένα πρὸς τὸν θεῖον καθοδηγών· πλάνης τὰ πνεύματα ὁ καταβαλὼν, Πνεύματος Ἁγίου τό καθαρὸν δοχεῖον, ὁ ποδηγέτης τῶν μοναστῶν, ἡκριβωμένη τε στάθμη τῆς ἐγκρατείας, τῆς ταπεινώσεως περίβλεπτον τό ὕψος, κρήνη ἡ βρύουσα

ιάσεων πελάγη, Χριστόν ἰκέτευε, Χριστόν δυσώπει Ὅσιε δωρηθῆναι τῇ Ἐκκλησίᾳ ὁμόνοϊαν εἰρήνην καί μέγα ἔλεος», ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνωδός τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Ἡ ἀγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία καί δὴ ἡ τῶν Ἱεροσολύμων Ἐκκλησία τιμᾷ καί γεραίρει σήμερον τὴν μνήμην τοῦ ὁσίου καί θεοφόρου Πατρός ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ ἐπωνύμῳ αὐτοῦ Λαύρα.

Ὁ ὁσιος Σάββας ἐπιμελῶς ἀσκήσας ἐκ βρέφους τὴν ἀρετὴν ἐγένετο δοχεῖον καί ὄργανον τῶν χαρισμάτων τοῦ ἁγίου Πνεύματος, διό καί ἀνεδείχθη καθηγητής τῶν μοναστῶν τῆς ἐρήμου, τῶν ὁσίων ἀκρότης, τῶν Ἀγγέλων συνόμιλος καί τῶν δικαίων ὁμόσκητος. Ἡ δὲ φήμῃ αὐτοῦ διεδόθη εἰς τὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης λέγει καί ὁ ὑμνωδός: «Δίκαιοι δέ κληρονομήσουσι γῆν καί κατασκηνώσουσιν εἰς αἰῶνα αἰῶνος ἐπ' αὐτῆς», (Ψαλμ. 36, 29).

Ὁ Πατήρ ἡμῶν Σάββας, τό βλάστημα τῆς Καππαδοκίας, ἐλθὼν εἰς τὴν ἁγίαν Γῆν εἰς νεαράν ἡλικίαν, ἐγνώρισε τοὺς μεγάλους τῆς ἐρήμου καθηγητάς ὡς Θεοδόσιον τὸν Κοινοβιάρχην, Θεόκτιστον, Γεράσιμον καί τὸν μέγαν τῆς ἐρήμου καθηγητὴν Εὐθύμιον, παρὰ τῷ ὁποίῳ καί ἐμαθήτευσεν τὴν πολιτείαν τῶν ἀσκητῶν, γενόμενος οὕτω φωστήρ πνευματικός, τῇ οἰκουμένῃ λάμπων τοῖς θαύμασιν, ὡς μαρτυρεῖ καί τό εὐωδιάζον ἄφθαρτον σκῆνωμα αὐτοῦ.

Ὁ Θεσπέσιος Σάββας ἔνδον ἐν καρδίᾳ λαβὼν τὴν φωτιστικὴν ἐνέργειαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, οὐχὶ μόνον ἐγεώργησεν ταῖς ῥοαῖς τῶν δακρύων αὐτοῦ τῆς ἐρήμου τό ἄγονον, ἀλλὰ καί τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως καί τῶν δογμάτων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐγένετο ὑπερασπιστὴς ἐνώπιον τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει βασιλέων Ἀναστασίου καί Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου. Διό καί ὁ ὑμνωδός ἐκπληττόμενος βοᾷ καί λέγει: «Ὡ θαῦμα ξένον καί φοβερόν ἡ πηλῶδης γλῶσσα, ἡ πηλίνη φύσις, τό σῶμα τό χοϊκόν, τὴν νοεράν καί ἄϋλον [τοῦ ἁγίου Πνεύματος] ὑπεδέξατο γνῶσιν».

Ὁ Θεόφρων Σάββας ἔλαβε τὸν φωτισμόν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, διότι οὗτος δὲν ἐφρόνει τὰ ἐπίγεια ἀλλὰ τό ἐν οὐρανοῖς πολίτευμα ἀκούων τοῦ θεηγόρου Παύλου λέγοντος: «Ἡμῶν γάρ τό πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καί Σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ὃς μετασχηματίζει τό σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν εἰς τό γενέσθαι αὐτό σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ», (Φιλιπ. 3,20-21).

Ἀξιοσημεῖωτον ὅτι ὡς ἡγούμενος τῆς Λαύρας καί ποιμὴν λογικῶν προβάτων, τούτέστιν μοναχῶν, ὁ ὁσιος Σάββας ἐκυβέρνηα μιμούμενος τὴν πολιτείαν τοῦ Παύλου, ὁ ὁποῖος «ἐδούλευε τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καί πολλῶν δακρύων καί πειρασμῶν τῶν συμβάντων αὐτῷ ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τοῦ πολεμήτορος ἐχθροῦ τοῦ διαβόλου», (Πρβλ. Πράξ. 20,19).

Ὁ ἔγκριτος βιογράφος τοῦ ὁσίου Πατρός ἡμῶν Σάββα Κύριλλος Σκυθοπολίτης γράφει περὶ αὐτοῦ: «Δύναμιν ἐξ ὕψους λαβὼν [ὁ Σάββας] τῇ ἐγκρατείᾳ ἑαυτὸν ἐπεδίδου ὡς τοὺς πονηροὺς ἀναστελλούσῃ λογισμούς καί τὴν τοῦ ὕπνου ἀνακοπτοῦσιν βαρύτητα πρὸς δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ καί σωματικῶς ἐκοπία μεμνημένος τῆς πρὸς τοῦ Θεοῦ λεγούσης Δαυϊτικῆς μελωδίας· «Ἴδε τὴν ταπείνωσίν μου καί τὸν κόπον μου

καί ἄφες πάσας τάς ἁμαρτίας μου» (Ψαλμ. 24, 18). Διό πάση σπουδῇ καί προθυμίᾳ τήν μέν ψυχὴν ἐταπείνου τῇ ἀσιτίᾳ, τό δέ σῶμα κόπῳ καί μόχθῳ ἐδάμαζεν. Καί ἐξήκοντα ἤ καί ἐβδομήκοντα συναγωνιστάς ἔχων ἐν τῷ μοναστηρίῳ ὑπερηκόντισεν ἅπαντας τῇ τε ταπεινοφροσύνῃ καί ὑπακοῇ καί τοῖς ὑπέρ εὐσεβείας πόνοις».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταδείκνυται ἐναργέστατα ὅτι τά ὄπλα τῆς ἀσκήσεως, τοῦ πνευματικοῦ δηλονότι ἀγῶνος τοῦ Πατρός ἡμῶν Σάββα ἦσαν ἡ ὑπακοή καί ἡ ταπείνωσις. Εἰς τόν περί ὑπακοῆς λόγον του ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος λέγει: «Ὑπακοή ἐστὶ μνῆμα θελήσεως καί ἔγερσις ταπεινώσεως» καί ἀπλούστερον ὑπακοή σημαίνει ἐνταφιασμός τῆς ἰδικῆς μας θελήσεως καί ἀνάστασις τῆς ταπεινώσεως. Ὁ Χριστός ἐξ ἄλλου ἀποτελεῖ τό κατ' ἐξοχὴν πρότυπον ταπεινώσεως, τοὔτέστιν αὐταπαρνήσεως καί ὑπακοῆς, ὡς κηρύττει καί ὁ θεῖος Παῦλος.

«Καί σχήματι εὐρεθεῖς ὡς ἄνθρωπος [ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ] ἐταπείνωσεν ἑαυτόν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δέ σταυροῦ. Διό καί ὁ θεός αὐτόν ὑπερύψωσε, ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τό ὑπέρ πάν ὄνομα», (Φιλιπ. 2, 8-9).

Εὐρέθη δέ ἐν σχήματι ἀνθρώπου ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καί τῶν ἀγνῶν αἱμάτων τῆς Παρθένου Μαρίας διὰ τήν ἡμῶν σωτηρίαν, ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν, ὡς λέγει ὁ Μέγας Πατήρ τῆς Ἐκκλησίας Ἀθανάσιος: «Αὐτός ἐνηνθρώπησεν, ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν· καί αὐτός ἐφανέρωσεν ἑαυτόν διὰ σώματος ἵνα ἡμεῖς τοῦ ἀοράτου Πατρός ἔννοιαν [= γνῶσιν] λάβωμεν· καί αὐτός ὑπέμεινε τήν παρ' ἀνθρώπων ὕβριν, ἵνα ἡμεῖς ἀθανασίαν κληρονομήσωμεν».

Αὐτήν ἀκριβῶς τήν ἐν Χριστῷ ἀθανασίαν ἐκληρονόμησεν καί ὁ ἡγιασμένος Πατήρ ἡμῶν Σάββας διὰ τῆς ταπεινώσεως καί ὑπακοῆς αὐτοῦ εἰς τό θέλημα τοῦ Θεοῦ: «ὅστις γάρ ἂν ποιήσῃ τό θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφός καί ἀδελφή καί μήτηρ ἐστίν», (Ματθ. 12, 50), λέγει Κύριος.

Ὦντως ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ὁ ὅσιος Σάββας ἀνεδείχθη ἀδελφός τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔχων παρρησίαν πρὸς Αὐτόν· διὰ τοῦτο μετὰ τοῦ ὑμνωδοῦ βοήσωμεν αὐτῷ: «Ὅσιε Πάτερ, εἰς πᾶσαν τήν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος τῶν κατορθωμάτων σου, δι' ὧν ἐν τοῖς οὐρανοῖς εὗρες μισθόν τῶν καμάτων σου. Τῶν δαιμόνων ὤλεσας τάς φάλαγγας, τῶν Ἀγγέλων ἔφθασας τά τάγματα, ὧν τόν βίον ἀμέμπτως ἐζήλωσας. Παρρησίαν ἔχων πρὸς Χριστόν τόν θεόν, εἰρήνην αἵτησαι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν». Προσέτι παρακαλέσωμεν τόν δίκαιον καί ἡγιασμένον Σάββαν, ἵνα διέλθωμεν τό στάδιον τῆς εὐλογημένης νηστείας τῶν Χριστουγέννων καί ἀξιωθῶμεν προσκυνῆσαι τόν ἄχραντον τόκον τῆς ὑπερευλογημένης θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, ἐν τῷ θεοδέγμονι σπηλαίῳ τῆς Βηθλεέμ, Ἀμήν. Εὐλογημένα Χριστοῦγεννα».

Μετά τήν θείαν Λειτουργίαν ἠκολούθησε μοναστηριακή τράπεζα.

Εὐλογήσας τούς μοναχοὺς τήν πρωΐαν ὁ Μακαριώτατος ἐπέστρεψεν, διερχόμενος διὰ τῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Θεοδοσίου, εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας